

nærmest i Ord, og ellers til Bøder af Beløb indtil 20 Rd." Hvis altsaa et Tyende har faaet en Misrecommendation i sin Studsmaalsbog, som ikke er begrundet, og som Huusbonden ikke har haabt Tyendets Samtykke til at indføre deri, bliver Huusbonden jo straffet efter § 59 i den nævnte Lov, og er det et anbefalende Vidnesbyrd, som Huusbonden har skrevet i Bogen, tror jeg ikke, at man behøver at frygte for, at Tyendet vil sagsøge ham derfor. Der er talt om den Vanskelighed, det vilde have for Huusbonden at bevise, at Tyendet har begjært et Vidnesbyrd indført i Bogen. Denne Vanskelighed forekommer mig at være overordentlig ringe, thi veed Huusbonden med sig selv, at han vil give et anbefalende Vidnesbyrd, naar et saadant forlanges, behøver han vist ikke at sikkre sig Deviset for, at han har haabt Tyendets Tilladelse, thi da vil Tyendet ikke klage over ham; og veed Huusbonden derimod med sig selv, at han vil give et dadelende Vidnesbyrd, saa ligger det ganske nær for ham forud at sikkre sig Deviset ved en skriftlig Begjæring af Tyendet om, at det har forlangt Vidnesbyrdet.

Thalbitzer: Som bekjendt har Tyendeloven af 10de Mai 1854 været behandlet i to Sessjoner, først i 1853 og dernæst i 1854. Det Udvalg, der var nedsat i 1853, og hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem, kom næsten eenstemmig til det Resultat aldeles at fraraade Studsmaalsbøger, hvilket nærmest var foranlediget ved en Erklæring fra Criminalretten, hvori, saavidt jeg erindrer, alle Afsesforerne med Undtagelse af een indtrængende havde indstillet til Justitsministeren, at Bestemmelsen om, at Studsmaalet skulde indføres i Studsmaalsbogen, maatte aldeles udgaa; de ledsagede denne Erklæring med en stor Mængde Citater af Domme, som havde gjort mange Menneſter, og især unge Menneſter, ulykkelige for deres Livstid, idet de havde forfalt deres Studsmaalsbøger, da de ikke paa anden Maade kunde faae nogen Tjeneste. Der var

saaledes citeret en Masse Exempler paa det Færlige for Staten i det Hele taget, og navnlig for Moraliteten i den tjenende Klasse, at beholde disse Studsmaalsbøger, og dette foranledigede, at Udvalget, jeg tror næsten eenstemmig, indstillede, at Studsmaalsbøger skulde aldeles affaffes. Loven blev imidlertid ikke fuldendt i denne Sessjon, idet Sessjonen sluttedes, inden Loven blev forelagt i det andet Thing, eller ialtfald inden den blev færdig der. Da Lovforslaget kom igjen i 1854, kom det Udvalg, der da blev nedsat, til at bestaae af forskjellige andre Medlemmer, og Justitsministeren, der iøvrigt var den samme Mand, som havde været Justitsminister i 1853, havde da Betænklichkeiten ved aldeles at affaffe disse Studsmaalsbøger, og dette foranledigede, at kun et Mindretal af Udvalget holdt derpaa. Vi holdt paa, at Studsmaalsbøgerne skulde affaffes, at de Bøger, som Tjenestefolk dog maatte have, kom til at hedde „Tyendebøger“, for at der ikke længere skulde være nogen Tanke om, at der i dem kunde meddeles noget Studsmaal, og at der i disse Bøger kun skulde optages — hvad jo ogsaa det her foreliggende Lovforslag gaaer ud paa — Antegnelse om, naar Tyendet ankom, og hvor det reiste hen. Jeg har altid ønsket, at denne Bestemmelse maatte gaae igjennem, og jeg har ogsaa tænkt paa muligviis at ville stille et Endringsforslag om, at Bøgerne kom til at hedde „Tyendebøger“, saaledes at de fuldstændig kunde afløse Studsmaalsbøgerne. Det er imidlertid jo ikke til at tænke paa at opnaae dette ved et enkelt Forslag, idet hele Tyendeloven da, saa at sige, maatte omredigeres, saaledes at Ordet „Sudsmaalsbøger“ paa alle de mangfoldige Steder, hvor det forekommer i Loven, blev forandret til „Tyendebøger“, og det vil jo saaledes være altfor vanskeligt at faae Alt dette ført igjennem ved denne Behandling. Da nu Lovforslaget, som det er kommet fra det andet Thing, tiltaler mig, idet det kommer den Tanke nærmest, som jeg bestandig har hyllet, og som ogsaa blev foreslaaet af Mindretallet i det tidligere